

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Миколаївська міська територіальна громада
Миколаївська область

Частина 1

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	4
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	<i>5</i>
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	<i>6</i>
<i>Інформація про чинні програми регіонального та місцевого рівнів у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	<i>7</i>
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	<i>8</i>

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи
МТГ — міська територіальна громада
НПА — нормативно-правовий акт
ОМС — органи місцевого самоврядування
ЗДО — заклад дошкільної освіти
ЗЗСО — заклад загальної середньої освіти

Вступ

Регіональна команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» у Миколаївській області у межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, спільно з Радою з питань ВПО провели моніторингове дослідження місцевих політик і програм Миколаївської МТГ у сфері соціального захисту.

Мета моніторингового дослідження — оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик у сфері соціального захисту ВПО, виявлення їхніх сильних сторін і слабких місць, а також можливостей поліпшення якості соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Кінцевим результатом моніторингового дослідження є визначення потреб у внесенні змін до місцевих цільових програм та інших НПА, напрацювання відповідних рекомендацій щодо можливих шляхів усунення недоліків, визначення потреб і проблем, з якими стикаються ВПО. Це сприятиме підвищенню якості надання соціальної підтримки ВПО у Миколаївській МТГ.

Миколаївська міська територіальна громада — місто Миколаїв — обласний центр Миколаївської області. Площа громади — 252,8261 км², чисельність населення — 430 000 людей (станом на 2022 рік), наразі орієнтовно — 385 000 людей.

За 2023 рік до бюджету Миколаївської МТГ надійшли доходи (без власних надходжень бюджетних установ) у сумі 5 950 670,00 грн (86,9% обсягів, затверджених міською радою на звітний період). З них до загального фонду бюджету надійшло 5 760 553,10 грн (виконання планових показників — 89,2%, -694 660,30 грн), до спеціального фонду — 190 116,90 грн (планові показники виконані на 48,8%, -199 864,10 грн)

як наслідок недонадходження субвенції з держбюджету на відновлення об'єктів критичної інфраструктури (200 306,30 грн).

Крім того, на рахунки бюджетних установ надійшли кошти за надання платних послуг, благодійні внески та кошти на виконання окремих доручень — 173 408,30 грн. За рахунок податків і зборів загальний фонд бюджету Миколаївської МТГ наповнено на 4 877 029,20 грн, що становить 87,6% обсягів, передбачених розписом бюджету. Недовиконання — 691 940,60 грн.

На фінансування програм соціально-культурної сфери та державного управління спрямовано 3 376 244,80 грн (50,5% загального обсягу видатків).

У 2024 році місто втратило приблизно 2,7 млрд доходів — довелося максимально скоротити витрати. Фінансуються тільки захищені статті, зокрема зарплати працівників бюджетної сфери. Також кошти виділяються на підтримання у належному стані інфраструктури. Загалом доходи бюджету Миколаєва на 2024 рік — близько 4,9 млрд грн, з яких 419 000 000,00 грн виділила держава для ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації.

Після початку повномасштабного вторгнення в Україні суттєво зросла кількість ВПО. Миколаївська МТГ також зустрічала ВПО, які залишилися проживати у громаді. Станом на 24.10.2024 на території Миколаївської МТГ зареєстровані та проживають 48 482 ВПО, зокрема 11 201 дитина до 18 років, 26 213 людей працездатного віку, 11 054 пенсіонера, 2344 людини з інвалідністю. Система органів соціального захисту у громаді представлена Департаментом праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради.

Рішенням виконавчого комітету Миколаївської міської ради від 10.01.2024 № 3 «Про затвердження Положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб у Миколаївській міській територіальній громаді та її складу» створено Раду з питань ВПО, яка розглядає питання, що мають важливе суспільне значення і належать до сфери захисту прав ВПО.

До складу нової Ради з питань ВПО увійшли 23 людини, зокрема 11 ВПО, 4 представники громадських організацій та 8 представників органів місцевого самоврядування. Раду очолює людина з-поміж ВПО — Юлія Олександрівна Покотило. Наразі проведено 4 засідання Ради. Також затверджено [операційний та стратегічний плани роботи](#) Ради з питань ВПО на 2024–2026 роки.

Відповідно до статей 26, 27, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ОМС та органи виконавчої влади можуть розробляти і затверджувати місцеві цільові програми, спрямовані

на розв'язання найактуальніших проблем територіальної громади, зокрема на підтримку та посилення соціального захисту окремих категорій громадян.

Отже, впровадження цільових програм є одним з дієвих механізмів вирішення питань у сфері соціального захисту населення, зокрема ВПО. Такі програми затверджують ОМС в межах своєї діяльності.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик Миколаївської МТГ у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення їхніх сильних сторін і слабких місць, можливостей зацікавлених сторін у поліпшенні якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного, з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми Миколаївської МТГ у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

Чинні місцеві/регіональні цільові програми, акти та документи соціальної підтримки і захисту населення, регіональні цільові програми підтримки ВПО Миколаївської міської територіальної громади у сфері захисту прав та інтересів ВПО, їх підтримки.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для місцевих органів виконавчої влади та ОМС щодо внесення змін та доповнень до чинних місцевих

програм і НПА, розроблення нових для подальшого їх використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

За результатами проведеного моніторингу доходимо висновку про націленість на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО, Миколаївської МТГ.

У громаді затверджені та діють програми, спрямовані на соціальний захист і підтримку населення. Інформація про чинні програми та НПА, які визначають порядок надання соціальних допомог, а також інша пов'язана інформація доступна на [сайті](#) Миколаївської міської ради, у [соціальних мережах](#) Департаменту праці та соціального захисту.

Сайт Миколаївської міської ради містить окремий розділ «[Соціальний захист](#)» з підрозділами «Якщо ви стали ВПО», «Рада з питань ВПО при Миколаївській міській територіальній громаді». Створена і [фейсбук-сторінка](#) Ради з питань ВПО.

Також на [сайті](#) Департаменту праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради наявні вкладки «Роз'яснення для ВПО» та «Рада з питань ВПО при Миколаївській міській територіальній громаді». Тут розміщена інформація про програми соціального захисту населення та ВПО, дотичні НПА про надання додаткових гарантій та пільг. Ця інформація легкодоступна та постійно оновлюється.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремий розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Зазначити (легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Зазначити (легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)
Миколаївська обл., Миколаївська МТГ	Департамент праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради sotsdepart.mk.ua	Так	Так	Так	Так	Так	Легко	Так	Легко	Так

Інформація про чинні програми регіонального та місцевого рівнів у напрямі соціальної підтримки і захисту населення

[Програма «Соціальний захист» на 2024–2026 роки](#) (затверджена Рішенням Миколаївської міської ради від 23.12.2023 № 27/1).

Мета Програми: вдосконалення та посилення рівня соціального захисту населення міста; сприяння підвищенню рівня життя вразливих і соціально незахищених верств населення шляхом соціальної підтримки, вирішення питань соціально-побутового обслуговування людей, які перебувають у складних життєвих обставинах; взаємодія з органами виконавчої влади, громадськими організаціями, діяльність яких має соціальну спрямованість; підвищення матеріально-побутового рівня захисниць і захисників України, членів їхніх сімей, постраждалих учасниць та учасників Революції гідності, членів сімей Героїв Небесної Сотні, ВПО, надання їм комплексної допомоги, підвищення рівня поінформованості; поліпшення ефективності взаємодії ОМС та органів державної влади з регіональними громадськими організаціями та іншими юридичними особами у сфері підтримки захисниць і захисників України, членів їхніх сімей, постраждалих учасниць та учасників Революції гідності, членів сімей Героїв Небесної Сотні, ВПО та людей, які постраждали внаслідок ЧАЕС.

Особливістю заходів Програми є те, що вони поширюються на всі категорії населення. Водночас зміст соціального захисту, його форми і методи є адресними. Адже хтось може потребувати матеріальної допомоги як першої умови виживання, хтось — соціального обслуговування, стороннього догляду, моральної підтримки тощо.

Основні принципи надання різних видів соціальних послуг та допомог: адресність, індивідуальний підхід, доступність, відкритість, добровільність вибору отримання чи відмови від надання соціальних послуг, гуманність, комплексність, максимальна ефективність використання бюджетних і позабюджетних коштів суб'єктами, що надають соціальні послуги, законність, соціальна справедливість, конфіденційність, дотримання стандартів якості, відповідальність за дотримання етичних і правових норм суб'єктами, що надають соціальні послуги.

Обсяг фінансування Програми за рахунок коштів місцевого бюджету зростає щороку. [Звіт про виконання Програми](#) розміщений на сайті Департаменту праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради.

Рішенням виконавчого комітету Миколаївської міської Ради від 09.08.2023 № 598 затверджені [Заходи щодо соціальної підтримки, адаптації та інтеграції ВПО у місті Миколаєві на 2023–2025 роки](#).

Також з метою забезпечення матеріальної підтримки жителів міста, зокрема ВПО, розроблений [Порядок надання матеріальної допомоги громадянам міста Миколаєва](#) (затверджений Рішенням виконавчого комітету Миколаївської міської ради від 13.05.2020 № 366, зі змінами).

Порядок визначає механізм надання адресної грошової допомоги (за рахунок коштів бюджету Миколаєва) незахищеним верствам населення. Право на отримання матеріальної допомоги мають люди, які є жителями Миколаєва, зареєстровані та фактично проживають у місті; ВПО, які перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО (за умови наявності довідки про взяття на облік ВПО, виданої районним управлінням соціальних виплат і компенсацій Департаменту праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради), що фактично проживають у Миколаєві.

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

Департамент праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради забезпечує облік ВПО. Станом на 24.10.2024 на обліку перебувають 48 482 ВПО. Загалом районними управліннями видано 33 352 довідки про взяття на облік ВПО. Інші зареєструвалися як ВПО на території громади у застосунку «Дія».

До районних управлінь звернулися 49 972 людини щодо надання допомоги на проживання ВПО. Призначена допомога 47 634 людям з числа ВПО. Протягом 10 місяців 2024 року з бюджету Миколаївської МТГ на надання матеріальної допомоги використано понад 1 000 000,00 грн. Кошти залучені для надання допомоги жителям міста, які опинились у складних життєвих обставинах, з них 56 ВПО.

З метою визначення потреб ВПО у районних управліннях функціонують «Кабінети ВПО». Тут проводять опитування ВПО (в паперовому та електронному форматах), обговорюють актуальні потреби, планують можливі шляхи їх вирішення (як на базі управління, так і за його межами). Спеціалісти управлінь приймають заяви та документи для встановлення статусу ВПО, для призначення грошової допомоги, пільг та субсидій, соціальних послуг, реабілітації та надання допоміжних засобів реабілітації, для надання інших видів допомог (відповідно до міської Програми «Соціальний захист» та обласної Програми «Турбота»).

Під час роботи з ВПО спеціалісти управлінь комунікують з місцевими територіальними центрами соціального обслуговування, управліннями

охорони здоров'я, освіти, ЖКГ, центрами зайнятості, Товариством Червоного Хреста України, БО «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”», ГО «10 квітня», БФ «Право на захист», ГО «Центр соціального партнерства “Перспектива”» та іншими громадськими організаціями для допомоги у вирішенні проблемних питань. Відбувається аналіз потреб, їх узагальнення та включення до міських програм.

За фінансування БО «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» розроблено та надруковано буклети для чотирьох районних управлінь соціальних виплат і компенсацій Департаменту праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради. Такі буклети поширюються серед ВПО та на сайті Департаменту.

У приміщеннях управлінь створені спеціальні психологічні простори для ВПО «Територія підтримки», де транслюються відеоматеріали для психологічної, соціальної та юридичної допомоги, зокрема щодо змін у законодавстві. Також організовані простори для малюків, де діти з сімей, які перемістились до Миколаєва, можуть грати і малювати, поки батьки оформлюють довідки ВПО, виплати, отримують необхідну інформацію.

У коридорах управлінь на стендах розміщені інформаційні буклети з різноманітною інформацією: реєстрація на безкоштовне проживання, надання допомоги від громадських організацій тощо. Також тут встановлені благодійні продовольчі кошики з продуктами для всіх, хто цього потребує. З допомогою працівників управлінь кошики регулярно поповнюються.

Юристи БО «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”», ГО «10 квітня», БФ «Право на захист» у визначені дні працюють у «Кабінетах ВПО». У 2024 році потенціал «Кабінету ВПО» розширився: проаналізувавши запити людей, відкрили і «Соціальну шафу».

42 людини, зацікавлені у створенні своєї справи, були направлені до центру зайнятості для участі у конкурсі на мікрогранти для започаткування власного бізнесу. Зокрема, 5 з них відкрили власну справу. Також надаються направлення до центру зайнятості для перекваліфікації та влаштування на роботу за спеціальністю. З допомогою центру зайнятості працевлаштовано (згідно зі зворотною інформацією від ВПО) 146 людей.

Станом на 01.08.2024 проведено опитування ВПО, в якому взяли участь 4709 сімей (8445 людей). За результатами аналізу заповнених опитувальників щодо потреб ВПО у 2024 році маємо таку інформацію:

- 7128 сімей позначили фінансову підтримку як важливу для себе;
- 3630 сімей потребують продуктів харчування та медичних послуг;
- 3488 сімей потребують медичних послуг;
- 1290 сімей зацікавлені у влаштуванні дітей до гуртків, навчальних курсів і спортивних секцій;

- 690 сімей мають потребу у психологічній підтримці;
- 170 сімей потребують допомоги в пошуку тимчасового індивідуального житла;
- 365 прагнуть працювати за фахом у Миколаєві;
- 948 сімей хочуть оформити субсидію за місцем фактичного проживання.

Станом на 01.10.2024 реабілітаційні послуги отримали 53 людини з інвалідністю, зокрема діти з інвалідністю з числа ВПО. Для забезпечення додатковими засобами реабілітації звернулися 62 ВПО.

Департамент праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради розробив [Довідник](#) щодо доступних послуг у Миколаєві для ВПО і жителів міста. Він надається всім охочим і постійно оновлюється. Під час спілкування з ВПО обов'язково надається і «Дорожня карта ВПО», у якій зазначені актуальні послуги.

Якщо наявна потреба у тимчасовому прихистку, люди з інвалідністю, пенсіонери отримують інформацію про можливість проживання у санаторії в Трускавці та Полтаві. Протягом 2023–2024 років на тимчасове проживання було направлено 20 людей (відповідно до Постанови КМУ від 24.03.2023 № 248 «Деякі питання реалізації експериментального проєкту з надання в закладах охорони здоров'я, які належать до сфери управління Міністерства соціальної політики, окремих соціальних послуг деяким категоріям осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах»). Санаторій у Полтаві має менший попит, адже ВПО вважають, що ця територія перебуває під обстрілами. Експериментальний проєкт працює, але необхідно розширити перелік надавачів послуг — додати до нього санаторії, розташовані на більш захищених територіях. Санаторій у Трускавці має попит, та влітку у ньому проблематично знайти вільні місця.

На базі міського територіального центру у Миколаєві функціонують дві соціальні пральні, відкриті за сприяння БО «Благодійний фонд “Стабілізейшен Суппорт Сервісез”» в межах проєкту «Швидка невідкладна допомога постраждалому населенню Херсонської та Миколаївської областей на півдні України, ліквідація наслідків підтоплення (RRM)» за підтримки міжнародної гуманітарної організації CARE. Послуги прання і сушіння білизни для ВПО та підопічних, які перебувають на надомному обслуговуванні, надаються постійно.

Також функціонує відділення тимчасового перебування людей, які опинились у складних життєвих обставинах, та ВПО. Зараз тут проживають 22 людини з числа ВПО. Створений у Миколаєві і центр життєстійкості, де надають послуги з формування життєстійкості. А у відкритому просторі соціальної адаптації надають послуги адаптації

людям похилого віку, людям з інвалідністю, вразливим групам дорослого населення, зокрема ВПО та людям, які постраждали від війни. В межах надання послуги соціальної адаптації фахівці проводять різноманітні заходи до міжнародних та державних свят, на які запрошуються багатодітні родини, члени сімей військовослужбовиць/вців, члени родин загиблих захисниць і захисників, а також інші люди.

Служба у справах дітей Миколаївської міської ради забезпечує своєчасне надання статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, дітям з категорії сімей, які перемістились без супроводу законних представників. Дві такі дитини прибули без законних представників на територію Заводського району. Служба у справах дітей Заводського району влаштувала двох дітей під опіку. Протягом 2024 року (станом на 01.11.2024) служби у справах дітей Інгульського, Заводського, Корабельного, Центрального районів не надавали статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, дітям з числа ВПО. Наразі на території Миколаївської МТГ перебувають 55 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, з числа ВПО. Статус дитини, що постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, надано 1692 дітям з числа ВПО.

Служба у справах дітей Миколаївської міської ради постійно здійснює перевірки умов проживання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають на обліку як ВПО на території громади. Станом на 21.10.2024 перевірено 55 родин.

Також у Миколаєві діє [Програма «Діти Миколаєва» на 2022–2024 роки](#) (затверджена Рішенням Миколаївської міської ради від 23.12.2021 № 12/186). Її мета — дотримання прав дітей. Від ставлення до дітей, розуміння дитячих проблем, потреб та інтересів, охорони дитинства загалом залежить не тільки доля конкретної дитини, а й розвиток суспільства. Важлива підтримка сімей з дітьми, створення безпечного сімейного середовища для дітей, формування навичок відповідального батьківства. Виконавчі органи Миколаївської міської ради проводять значну цілеспрямовану роботу для підтримки сімей з дітьми. Координація зусиль виконавчих органів Миколаївської міської ради, підприємств, установ та організацій для соціального захисту дітей, профілактики серед них бездоглядності та правопорушень, оздоровлення та відпочинку дітей — серед основних завдань Служби у справах дітей Миколаївської міської ради.

Рішенням Миколаївської міської ради від 23.12.2021 № 12/185 затверджено [Програму відпочинку дітей на 2022–2024 роки](#).

Мета цієї Програми:

- Реалізація конституційного права дитини на відпочинок.

- Збільшення охоплених доступними, якісними і безпечними послугами з відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки.
- Створення сприятливих умов для зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей шляхом належної організації відпочинку.
- Підвищення якості та доступності послуг з відпочинку для більшої кількості дітей міста.
- Створення умов для збереження мережі чинних дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Заходи Програми:

- Забезпечення та створення оптимальних сприятливих умов для відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки міста.
- Забезпечення доступності відпочинкових послуг для різних пільгових категорій дитячого населення.
- Підтримка заходів щодо організації відпочинку дітей.
- Запровадження часткової оплати вартості відпочинкової послуги, що сплачується за рахунок батьків (людей, які їх замінюють) або з інших джерел, які не заборонені законодавством (для окремих категорій).
- Збереження і розвиток мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.
- Інформаційне, методичне забезпечення відпочинку дітей.
- Фінансування та матеріально-технічне забезпечення відпочинку дітей.
- Співпраця органів виконавчої влади, профспілкових організацій, підприємств, установ, організацій усіх форм власності у напрямі організації відпочинку дітей міста.

У межах Програми отримали послуги відпочинку за рахунок коштів міського бюджету 300 дітей, зокрема 26 дітей з-поміж ВПО, які згідно зі статусом мали право на отримання оздоровчих послуг.

Рішенням Миколаївської міської ради від 23.12.2021 № 12/182 затверджена міська комплексна [Програма «Освіта» на 2022–2024 роки](#).

Мета цієї Програми: продовження програмно-цільового забезпечення розвитку системи освіти у місті, модернізації усіх ланок системи освіти з урахуванням позитивного досвіду за результатами виконання попередньої програми; запровадження навчальних програм на базі нових державних стандартів освіти (дошкільної, початкової, базової середньої, профільної середньої); забезпечення різноманітності форм здобуття освіти та ефективного управління закладами освіти, впровадження

механізму громадського нагляду за діяльністю закладів освіти; задоволення освітніх запитів громади.

У Миколаєві розвинута освітня галузь. Зокрема, 74 заклади дошкільної освіти (у зв'язку з військовим станом та з урахуванням вимог безпеки наразі очно працюють тільки 14 закладів, 164 групи — 3104 дитини). Заклади загальної середньої освіти здійснюють освітній процес у дистанційному форматі. Це 68 ЗЗСО (41 002 здобувача освіти, зокрема 928 ВПО), серед них — 1 спеціальна школа для дітей з порушеннями зору; 7 закладів професійної (професійно-технічної) освіти (144 групи, 3468 студентів), 1 заклад передвищої освіти (35 студентів), 7 закладів позашкільної освіти (471 група, 6139 вихованців), 4 інклюзивно-ресурсні центри, які надають консультативні послуги батькам дітей та учням з особливими освітніми потребами.

Для забезпечення якісної профільної середньої освіти проведено трансформацію мережі ЗЗСО. У 2023–2024 навчальному році у Миколаєві функціонують такі типи закладів: 24 ліцеї, 41 гімназія, дві початкові школи, одна спеціальна школа для дітей з порушеннями зору. Створено умови для отримання якісної освіти дітьми з особливими потребами. На базі п'яти ЗЗСО функціонують 25 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку (244 здобувача освіти). У 48 ЗЗСО діють 288 інклюзивних класів (421 людина). У спеціальній школі для дітей з порушеннями зору навчаються 156 здобувачів освіти. У ЗДО 532 дитини отримують освітні послуги у 45 спеціальних групах (зокрема з затримкою психічного розвитку, мовлення, порушеннями опорно-рухового апарату, інтелекту, зору). У ЗДО функціонують 54 інклюзивні групи (89 дітей).

Консультативна група Центру професійного розвитку педагогічних працівників надає допомогу педагогам закладів освіти міста в організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Також надає поради батькам, які потребують підтримки фахівців, психологічну підтримку учасникам освітнього процесу. Особлива увага приділяється питанням дистанційного навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Бібліотечні заклади Миколаєва забезпечують безоплатний доступ дітей з числа ВПО до інтернет-мережі. У бібліотеках постійно відбуваються заходи для ВПО. У закладах культури наявний безкоштовний доступ до культурних послуг і культурно-мистецьких заходів. Молодь та діти з числа ВПО беруть участь у культурно-просвітницьких зустрічах. На [сайті](#) Управління з питань культури та охорони культурної спадщини оприлюднюється перелік заходів. Також тут розміщена інформація про гуртки для дітей з числа ВПО (безкоштовні).

Для ВПО служба зайнятості пропонує низку сервісів і послуг, спрямованих на сприяння у працевлаштуванні на новому місці. Також на сайті є [окрема вкладка для ВПО](#). Фахівці служби зайнятості постійно залучають інші служби міста, потенційних роботодавців і тих, хто шукає роботу, до спільних заходів. Це, зокрема, ярмарки вакансій та круглі столи, присвячені відкриттю власної справи.

Від початку 2024 року під соціальним супроводом Комунальної установи «Миколаївський міський центр соціальних служб» перебували 93 сім'ї з-поміж ВПО. Вони потрапили у складні життєві обставини і не можуть самостійно подолати або мінімізувати негативний вплив цих обставин.

У більшості цільових програм та НПА Миколаївської МТГ враховуються інтереси ВПО. Приділяється увага дотриманню прав дітей з-поміж ВПО, зокрема позбавлених батьківського піклування, дітей-сиріт і дітей, які постраждали внаслідок війни.

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервісес”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоб слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org

FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)

TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)